

Haga, 3 lipca 2004 r.

KONFERENCJA PRZEWODNICZĄCYCH PARLAMENTÓW UNII
EUROPEJSKIEJ
WNIOSKI PREZYDENCJI

Uwagi wstępne

1. W dniach 2. i 3. lipca 2004 r. w Hall of Knights w Hadze odbyła się doroczna Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej. W Konferencji uczestniczyli przewodniczący parlamentów 25 państw członkowskich, przewodniczący Parlamentu Europejskiego oraz przewodniczący parlamentów trzech krajów kandydujących. Obrady Konferencji prowadzili na zmianę przewodnicząca Senatu Stanów Generalnych Yvonne E.M.A. Timmerman-Buck oraz przewodniczący Izby Reprezentantów Stanów Generalnych Frans W. Weisglas. Premier Niderlandów wygłosił przemówienie powitalne, w którym wskazał na zasadnicze znaczenie dalszego umacniania roli parlamentów narodowych we współpracy europejskiej.

2. Porządek obrad Konferencji obejmował od początku cztery tematy: monitorowanie przestrzegania zasady pomocniczości, system językowy przyszłych Konferencji, współpracę międzyparlamentarną, agendę europejską i światową po rozszerzeniu [Unii]. W wystąpieniu wprowadzającym przewodnicząca holenderskiego Senatu Yvonne E.M.A. Timmerman-Buck zwróciła uwagę, iż obecna konferencja jest pierwszą konferencją międzyparlamentarną od czasu zakończenia konferencji międzyrządowej. Stwierdziła ona, że nowe wyzwania pojawią się nie tylko podczas wdrażania nowego traktatu konstytucyjnego, ale także przy realizacji wspólnej agendy europejskiej i światowej.

3. Odnosząc się do sprawy tzw. mechanizmu wczesnego ostrzegania, zastępca speakera brytyjskiej Izby Gmin Sir Alan Haselhurst wyjaśnił różne możliwe warianty wdrożenia tego mechanizmu, rozważane w Izbie Gmin, oraz podniósł ważne kwestie dotyczące przyszłej współpracy w tej dziedzinie. Przewodniczący Rady Narodowej Republiki Słowacji Pavol Hrusovsky podkreślił znaczenie zasady pomocniczości dla zapewnienia efektywności i legitymizacji europejskiego procesu decyzyjnego. Wezwał on uczestników Konferencji, aby myśleli o przyszłości tworzonej przez nas Unii Europejskiej, zwłaszcza wyjaśniając Traktat Konstytucyjny.

4. Ożywiona debata toczyła się wokół problemu języków, jakie mają być używane podczas przyszłych konferencji. Niektórzy przewodniczący doceniali

wagę problemów logistycznych i finansowych wynikających z utrzymania pełnego systemu obsługi językowej, jednocześnie zwracali jednak uwagę na ogromne znaczenie zapewnienia w Unii prawa wypowiedania się we własnym języku. Osiągnięto pewien konsensus co do tego, że prawo wypowiedania się we własnym języku powinno być utrzymane, ale odpowiedzialność za zapewnienie tłumaczenia nie powinna automatycznie spoczywać na kraju-gospodarzu konferencji.

5. W swoim wystąpieniu podczas Konferencji przewodniczący Parlamentu Europejskiego Pat Cox zaapelował o powrót do entuzjazmu w działaniu na rzecz Europy poprzez skupienie się na podstawowych zagadnieniach i na zaspokojeniu ambicji obywateli. W przyszłości należy wzmocnić dynamiczne relacje między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim poprzez zacieśnienie bezpośredniej współpracy w formie wspólnych posiedzeń parlamentarnych poświęconych obszarom polityki międzyrządowej.

6. Przewodniczący Riksdagu dr Björn von Sydow przedstawił wytyczne dotyczące współpracy międzyparlamentarnej w Unii Europejskiej. Wytyczne te zostały opracowane na podstawie ustaleń grupy roboczej przewodniczących parlamentów – grupy ateńskiej.

7. Odnosząc się do przyszłej agendy europejskiej i światowej, Marszałek Senatu RP profesor Longin Pastusiak podkreślił znaczenie tego, by parlamenty działały lokalnie, a myślały globalnie, stawiając czoła wyzwaniom i zagrożeniom pojawiającym się we współczesnym świecie. Raport w tej sprawie przesłał przewodniczący włoskiej Izby Reprezentantów Pier Ferdinando Casini. Raport ten przedstawił w jego imieniu wiceprzewodniczący Izby Deputowanych A. Biondi. Autor apeluje w nim o zacieśnienie współpracy międzyparlamentarnej w związku ze złożoną sytuacją międzynarodową.

Wnioski Prezydencji

1. Protokoły w sprawie roli parlamentów narodowych oraz zasady pomocniczości stwarzają możliwość nie tylko umocnienia roli odgrywanej w Europie przez parlamenty narodowe, ale także zwiększenia świadomości Unii Europejskiej na poziomie krajowym. Monitorowanie przestrzegania zasady pomocniczości zwiększy legitymizację decyzji podejmowanych na poziomie europejskim, jak również legitymizację procesu integracji. Parlamenty narodowe Unii Europejskiej powinny wykorzystać te możliwości – zarówno indywidualnie, jak i wspólnie. Sześciotygodniowy termin na reakcję, przewidziany w protokole w sprawie pomocniczości, przyznaje parlamentom narodowym niewiele czasu na dokładną kontrolę europejskich projektów legislacyjnych oraz na skoordynowanie stanowisk z pozostałymi parlamentami

narodowymi. Współpraca międzyparlamentarna jest nieodzownym instrumentem maksymalizacji efektów stosowania mechanizmu wczesnego ostrzegania.

2. Gospodarz najbliższej konferencji, węgierskie Zgromadzenie Narodowe, został poproszony o utworzenie grupy roboczej, która kontynuowałaby debatę nad problemem systemu obsługi językowej [konferencji]. Tej grupie roboczej zostanie powierzone zadanie opracowania szczegółowych technicznych rozwiązań systemowych, określających podział między poszczególne delegacje organizacyjnej i finansowej odpowiedzialności za tłumaczenia w żądanych językach podczas [kolejnych] konferencji. Jest rzeczą oczywistą, że każda zainteresowana osoba winna mieć możliwość występowania w swoim ojczystym języku oraz że rozwiązanie problemów logistycznych przedstawionych w trakcie debaty na konferencji powinno mieć wyłącznie praktyczny charakter. Nowy system obsługi językowej powinien być możliwy do uruchomienia podczas następnej Konferencji Przewodniczących.

3. Ateńska grupa robocza zasługuje na pochwałę za wysiłek, jaki włożyła w ubiegłym roku, aby zgłębić problematykę dalszej współpracy między parlamentami. Cel ten osiągnięto przedstawiając „Wytyczne w sprawie międzyparlamentarnej współpracy pomiędzy parlamentami w Unii Europejskiej”. Stwierdzamy, że wytyczne te zostały uzgodnione podczas Konferencji i zostaną wprowadzone w życie. Wytyczne te (w załączeniu) stanowią instrument poprawy struktury współpracy międzyparlamentarnej i jej koordynacji z funkcjonalnymi i sprawnymi mechanizmami działania. W tym kontekście IPEX odegra istotną rolę jako narzędzie wymiany informacji, prowadzonej np. poprzez bezpośrednie przekazywanie projektów legislacyjnych z Komisji Europejskiej do bazy danych IPEX.

4. Wspólnie należy stawić czoło wyzwaniom pojawiającym się na poziomie zarówno europejskim, jak i światowym. Parlamente państw członkowskich winny odgrywać ważną rolę w kształtowaniu przyszłej agendy. Zacieśniając współpracę międzyparlamentarną możemy połączyć nasze siły. Podjęcie zawczasu światowych wyzwań oznacza także ciągłe podkreślanie konieczności i znaczenia prawidłowo funkcjonującego wielostronnego systemu, w którym decydującą rolę odgrywają Narody Zjednoczone. Parlamente Unii Europejskiej powinny myśleć i działać na poziomach lokalnym, europejskim i światowym, aby przyczynić się do sukcesu agendy europejskiej i światowej.

5. Przewodniczący belgijskiego Senatu A. De Decker zgłosił propozycję utworzenia grupy roboczej w celu zbadania efektywności europejskiej współpracy parlamentarnej w obszarze europejskiej polityki bezpieczeństwa i

obrony (EPBO). Odnotowujemy zgłoszenie tej propozycji i zakładamy, że niektórzy spośród przewodniczących zajmą się dalszą analizą tej kwestii.

6. Przewodniczący włoskiej Izby Deputowanych P.F. Casini, którego reprezentował wiceprzewodniczący Izby Deputowanych A. Biondi, oraz przewodniczący niemieckiego Bundestagu W. Thierse zaproponowali podjęcie debaty w celu dokładniejszego zbadania rozwoju struktur, zgromadzeń i instytucji międzyparlamentarnych na poziomie europejskim oraz przeglądu ich skuteczności. Uważamy, że debata taka jest celowa i zwracamy się do gospodarza następnej Konferencji o zajęcie się tą sprawą.

7. Następna Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej odbędzie się w Budapeszcie w maju 2005 roku. Duński Folketing zaproponował, że zorganizuje Konferencję Przewodniczących w roku 2006.

Tłum. z języka ang.: Zespół Przekładów BSiE